

85. rocznica śmierci Bolesława Czuchajowskiego

2026-07-01

W piątek, 3 lipca, minie 85. rocznica śmierci Bolesława Czuchajowskiego, doktora praw, sędziego, notariusza, działacza społecznego, tymczasowego prezydenta Krakowa w okresie 21 kwietnia 1939 - 3 września 1939 roku. Z tej okazji na jego grobie na Cmentarzu Rakowickim zapłonę znicz od władz miasta Krakowa.

Bolesław Czuchajowski urodził się w 1896 roku w Lwowie. Był absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, w 1921 roku uzyskał stopień doktora prawa. Służył w Legionach, później w Wojsku Polskim. W 1929 roku rozpoczął pracę w krakowskim Sądzie Okręgowym. W 1935 roku zrezygnował z funkcji wiceprezesa sądu i zaczął prowadzić kancelarię notarialną przy ul. św. Jana 18.

Działał w Towarzystwie Szkoły Ludowej. W 1930 roku wszedł do Rady Miejskiej, jako radny zajmował się głównie sprawami budżetowymi. Po rozwiązaniu Rady przez wojewodę krakowskiego znalazł się w składzie Tymczasowej Rady Miejskiej (1931-1933), a w 1938 roku został wybrany do nowej Rady Miejskiej.

Od 1 lutego 1939 roku, kiedy prezydent Mieczysław Kaplicki ustąpił ze stanowiska, Radzie nie udało się przez ponad dwa miesiące wybrać nowego prezydenta. W tej sytuacji Minister Spraw Wewnętrznych ustanowił w Krakowie zarząd komisaryczny i w kwietniu 1939 roku mianował Bolesława Czuchajowskiego tymczasowym prezydentem miasta.

Były to trudne miesiące narastającego zagrożenia wojennego, w sierpniu rozpoczęto kopanie rowów przeciwlotniczych, ogłoszono pogotowie przeciwlotnicze – obowiązywało zaciemnienie miasta. Po wybuchu wojny na polecenie wojewody Józefa Tymińskiego 3 września władze miasta z prezydentem ewakuowały się do Brzeżan. Opuszczenie miasta przez władze, wojsko i policję dało początek ucieczce ludności cywilnej.

Po pobycie we Lwowie Bolesław Czuchajowski powrócił do Krakowa 8 listopada 1939 roku. Po krótkim pobycie w więzieniu nadal pracował jako notariusz. 22 maja 1941 roku został aresztowany i wysłany do obozu koncentracyjnego Auschwitz, gdzie zginął 3 lipca 1941 roku rozstrzelany w zbiorowej egzekucji. Jego żoną była Maria Garbusińska. Jego syn Leszek został profesorem chemii i członkiem zagranicznym Polskiej Akademii Umiejętności.

Imię Bolesława Czuchajowskiego nosi jedna z krakowskich ulic.